

Täysistunto

Torstai 9.4.2026 klo 16.00—22.01

7. Puoluerahoituksen valvonta 2025 – Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus

Kertomus K 6/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään tarkastusvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakoh-
tien jälkeen. — Edustaja Kaarisalo, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.16 **Riitta Kaarisalo sd:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Käsittelemme siis paraikaa to-
siaan Valtiontalouden tarkastusviraston kertomusta eduskunnalle puoluerahoituksen val-
vonnasta vuodelta 2025.

Haluan tässä puheenvuoroni alussa aivan ensimmäiseksi painottaa, että silloin kun po-
liittisten toimijoiden tukeminen on läpinäkyvää ja avointa, se on yksi toimivan länsimai-
sen demokratian kulmakivistä. Keskeinen kysymys koskee nimenomaan poliittisen toi-
minnan ja toimijoiden saamaa taloudellista tukea, ja siksi siitä säädetäänkin niin sanotulla
puoluelailta. Lainsäädännön keskeinen tavoite on ehkäistä korruptiota sekä taata riittävät
voimavarat poliittisen järjestelmän toiminnalle ja ehkäistä erityisesti väärinkäytöksiä. Val-
vomalla puoluelain noudattamista ja julkaisemalla siihen perustuvia ilmoituksia tarkastus-
virasto luo osaltaan edellytyksiä puolueiden rahoituksen avoimuudelle. Puolueille, puo-
lueyhdistyksille ja lähiyhteisöille onkin puoluelaisissa asetettu rahoituksen avoimuutta edis-
täviä velvoitteita. Niiden on julkistettava vaalirahoituksensa, saamansa merkittävä ulko-
puolinen tuki sekä toimitettava Valtiontalouden tarkastusvirastoon kirjanpitoa, tilinpää-
töksensä ja muita varojen käyttöä koskevia asiakirjoja. Viime vuonna Valtiontalouden tar-
kastusvirasto tarkasti kaikkiaan 61 valvottavan toimintaa koskien käytännössä kaikkia
yhdeksää valtionavustusta saavaa puoluetta, muita puolueita sekä puolueiden piirijärjestö-
jä, joita on 50.

Arvoisa puhemies! Korostan, että avoimessa demokratiassa tulee olla mahdollista tukea
myös rahallisesti haluamaansa aatesuuntaa tai poliittista toimijaa, mutta sen on todella ta-
pahduttava läpinäkyvästi ja vallitsevien sääntöjen mukaisesti. Avoimuuden merkitystä de-
mokratialle ei voida väheksyä, sillä niin kansalaisten kuin viranomaistenkin on mahdolli-
simman läpinäkyvää tietoa puolueiden saamasta tuesta saatava ja tätä kautta myös heidän
taustaryhmistään.

Arvoisa puhemies! Suomi on pitkään pärjännyt hyvin monissa kansainvälisissä vertai-
luissa koskien oikeusvaltion toimintaa ja korruption vähäisyyttä. Meilläkin on kuitenkin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 33/2026 vp

yhä kehitettävää, ja se vaatii edelleen jatkuvaa toimintaa ja valppautta, jotta lainsäädäntöä arvioidaan ja kehitykseen voidaan tarvittaessa puuttua läpinäkyvyyden turvaamiseksi. Mielestäni olennaista on löytää sellainen tasapaino, jossa rahoituksen taso tai sen saataavuus ei muodostu demokratiaa ja julkista keskustelua kaventavaksi tekijäksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

20.20 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Kun tuo äskeinen keskustelu oli vähän tämmöinen ”lämmihenkinen”, niin sanoisin, että tässä on nytten VTV:n raportti, joka kuvaa puolue toiminnan rahoitusta. Minusta tämä raportti on sillä tavalla erinomainen, että se näyttää, kuinka puoluerahoitus Suomessa toimii ja kuinka tukea puolueille tulee, ja nähdään kuitenkin se, että Suomen puolueitten pääasiallinen toiminta tulee rahoitetuksi kuitenkin puoluetuen kautta, ja nämä tukirahat, mitä tässä on, ovat suhteessa pienempiä kuin tämä rahoitus, joka tulee yhteiskunnan toimesta. Siinä mielessä voidaan sanoa, että puolueet voivat vapaasti toimia eivätkä ole niitten tuensaajien varassa sillä tavalla, ja se tekee tästä demokratiasta myöskin läpinäkyvää. Monessa maassa ei päästä näin tarkkaan seulontaan ja tarkkaan valvontaan, miten meillä päästään.

Jos katsotaan näitä summia, niin puoluetuki on ollut noin 34 miljoonaa vuonna 24, ja sitten kun katsotaan näitä ulkopuolisien rahoittamia tukia vuosina 21—24, niin siellä on ollut 21 miljoonaa noin suurin piirtein. Tiedetään, että meidän toiminta täällä salissa ja tämä keskustelu, mitä me voimme käydä täällä, ja se, mitä me ollaan tehty yhteiskunnassa, että me ollaan mahdollistettu tällainen toiminta ja että meillä on mahdollisuus käydä tällaista keskustelua ja tuoda omia näkemyksiämme esiin ja laittaa niitä kansalaisten arvioitavaksi aina vaaleissa, on sitä ydintä, ja siitä meidän pitäisi olla aika ylpeitä. Tämäkin raportti vain kuvaa sitä, että puolueet ja ehdokkaat hyvin ilmoittavat näitä näihin rekistereihin. Siinä mielessä tämä kannattaa lukea. Tämä antaa hyvän kuvan suomalaisesta demokratiasta, siitä, miten se on rahoitettu ja miten se toimii myöskin tältä osin. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan.